

واکسیناسیون مشمولین اعزام به خدمت وظیفه عمومی (سربازی)

آدرس: شهریار - خیابان انقلاب - جنب امامزاده اسماعیل (ع) - مرکز خدمات جامع سلامت شهید سهراب علی بخشی	
تلفن ۶۵۲۲۴۳۲۲ همه روزه از ساعت ۸:۳۰ لغایت ۱۳	

موقعیت مکانی مرکز شهید سهراب علی بخشی

با گوشی اسکن کنید تا موقعیت روی نقشه نمایش داده شود.

خدمت سربازی یکی از مقاطع مهم زندگی مردان بالای ۱۸ سال است و بزرگترین زندگی جمعی را برای آن ها در پی دارد. از آنجایی که در جمع های بزرگ، بیماری های واگیردار به سرعت منتشر شده و عواقب جبران ناپذیری دارند، مشمولان باید قبل از اعزام به خدمت، واکسینه شوند. انجام واکسیناسیون باعث می شود که بدن سرباز آنتی بادی لازم را در مقابله با بیماری ها داشته باشد؛ در واقع اگر مشمولی این تزریق را انجام نداده باشد، از اعزام او به خدمت سربازی جلوگیری خواهد شد و هیچ واحد آموزشی این مشمول را نمی پذیرد.

چه واکسن هایی به مشمولین خدمت وظیفه عمومی تزریق می شود

واکسن سربازی شامل دو واکسن زیر است:

✚ **واکسن مننژیت**

✚ **واکسن دوگانه (دیفتری و کزاز)**

این واکسیناسیون عموماً با هدف پیشگیری افراد از بیماری های کزاز، دیفتری و مننژیت که احتمال سرایت آن ها در خوابگاه های سربازی زیاد است، برای مشمولان انجام می شود.

برای پی بردن به اهمیت واکسیناسیون بهتر است با این بیماری ها آشنا شویم:

◆ بیماری مننژیت

مننژیت، بیماری التهاب و عفونت پرده های محافظتی مغز است. پرده های محافظتی که دور مغز و نخاع را پوشانده اند مننژ نام دارند. در واقع مننژ غشایی است که در حد فاصل مغز و استخوان جمجمه یا نخاع و ستون مهره ها قرار دارد. مننژ در اثر عوامل مختلفی از جمله جراحت، سرطان، ویروس، باکتری، قارچ، انگل و یا در اثر تجویز برخی داروها و... ممکن است دچار تورم و التهاب شود و منجر به بیماری مننژیت شود. بسته به علت مننژیت ممکن است این بیماری بعد از چند هفته بهبود یافته و یا ممکن است زندگی فرد را تهدید کند. از آنجا که پرده مننژ بسیار به مغز و نخاع نزدیک است التهاب آن می تواند بسیار خطرناک باشد. به همین دلیل بیماری مننژیت جزء بیماری های خطرناک دسته بندی می شود که نیاز به فوریت های پزشکی دارد.

مننژیت می تواند هر شخصی را مبتلا کند، علائم و نشانه های احتمالی در افراد بالای ۲ سال عبارتند از:

◆ تب شدید و ناگهانی

◆ گرفتگی گردن

◆ سردرد شدیدی متفاوت با حالت عادی

◆ سردرد همراه با حالت تهوع یا استفراغ

◆ گیجی یا مشکل در تمرکز

◆ تشنج

◆ خواب آلودگی یا مشکل در بیدار شدن

◆ حساسیت به نور

◆ بدون اشتها و تشنگی

◆ بثورات پوستی

مننژیت باکتریایی جدی است، و اگر سریعاً با آنتی بیوتیک درمان نشود، می تواند ظرف چند روز باعث مرگ شود. تأخیر در درمان، خطر تشنج و آسیب های عصبی دائمی ناشی از آن بیشتر خواهد بود. این آسیب ها عبارتند از:

◆ کاهش شنوایی

◆ مشکلات حافظه

- ♦ ناتوانی های یادگیری
- ♦ آسیب مغزی
- ♦ مشکلات راه رفتن
- ♦ تشنج
- ♦ نارسایی کلیوی
- ♦ شوک
- ♦ مرگ

با درمان سریع، حتی مبتلایان به مننژیت شدید نیز می توانند به خوبی بهبود یابند

دانشجویان ساکن خوابگاهها، پرسنل حاضر در پایگاههای نظامی، محصلین مدارس شبانه روزی و کودکانی که در مراکز مراقبت های روزانه نگهداری می شوند، در معرض خطر بالاتری برای ابتلا به مننژیت منگوکوک قرار دارند. احتمالاً دلیل این امر آن است که این باکتری از طریق تنفس انتقال یافته و می تواند به سرعت در میان گروه های بزرگ پخش شود.

مننژیت باکتریایی و ویروسی واگیردار هستند، احتمال انتقال هر دو از طریق ذرات ترشحات تنفسی در حین برخورد های نزدیک مانند بوسیدن، عطسه یا سرفه کردن به طرف کسی وجود دارد، اما صرف تنفس هوایی که فرد مبتلا به مننژیت در آن نفس کشیده است باعث انتقال آنها نمی شود. احتمال آلودگی را می توان با تغییر رفتارهای منجر به انتقال کاهش داد.

بهترین راه برای مقابله با این بیماری، پیشگیری از آن با استفاده از واکسن مننژیت است.

♦ بیماری دیفتری

دیفتری یک عفونت جدی است که توسط سویه های باکتری به نام کورینه باکتریوم دیفتری ایجاد می شود این باکتری معمولاً بر غشاهای مخاطی بینی و گلو تاثیر می گذارد. دیفتری معمولاً سبب بروز گلو درد، تب، تورم غدد و ضعف در افراد می شود. مهم ترین مشخصه بیماری انسداد گلو می باشد که سبب دشواری در تنفس می شود. باکتری دیفتری معمولاً از طریق قطرات تنفسی مانند سرفه یا عطسه از فردی به فرد دیگر منتقل می شود. افراد همچنین می توانند از لمس زخم های باز یا زخم عفونی بیمار شوند. معمولاً در صورت ابتلا به بیماری در عرض ۲ تا ۵ روز علائم ظاهر می شوند.

دیفتری تنفسی

باکتری ها معمولاً سیستم تنفسی آلوده می کنند. هنگامی که باکتری وارد دستگاه تنفسی می شود و به آن متصل می شود و سمی را در بدن تولید می کند. این سم به بافت های اطراف محل عفونت (مخصوصاً بینی و گلو) آسیب می رساند. در محل عفونت مخاط خاکستری رنگ متشکل از سلول های مرده، باکتری و سایر مواد ایجاد می شود که تنفس را دشوار می سازد. و تنفس و بلع را سخت می کند و علائم زیر را ایجاد می کند:

- ♦ ضعف
- ♦ گلو درد
- ♦ تب خفیف
- ♦ تورم غدد لنفاوی گردن

♦ دشواری در تنفس و یا تنفس سریع

♦ عفونت پوستی دیفتری

این باکتری همچنین می تواند پوست را آلوده کرده و باعث ایجاد زخم یا زخم باز شود. با این حال، عفونت های پوستی دیفتری به ندرت منجر به بیماری شدید می شود. اگر سم باکتری وارد جریان خون شود، می تواند باعث آسیب به قلب، اعصاب و کلیه شود.

بهبتر است درمان دیفتری به سرعت آغاز شود. داروهایی که در درمان دیفتری استفاده می شود عبارت است از:

✚ آنتی توکسین دیفتری: به صورت وریدی یا عضلانی تزریق می شود و هدف آن خنثی کردن توکسین یا

سم حاصل از دیفتری می باشد

✚ آنتی بیوتیک ها: دیفتری با استفاده از آنتی بیوتیک قابل درمان می باشد. آنتی بیوتیک ها معمولا باکتری

را از بین می برند و بدن را از عفونت پاکسازی می نماید.

کودکان و افراد بالغی که به دیفتری مبتلا می شوند اغلب برای درمان در بیمارستان بستری می گردند. ممکن است این افراد در بخش مراقبت های ویژه ایزوله شوند تا احتمال انتشار دیفتری به سایر بیماران کاهش یابد. در صورتی که غشای خاکستری رنگ ناشی از دیفتری سبب بروز دشواری در تنفس گردد در آن صورت ممکن است بخشی از این لایه ضخیم توسط پزشک برداشته شود.

واکسیناسیون بهترین راه برای پیشگیری از دیفتری است. واکسیناسیون دیفتری برای همه در هر سنی توصیه می شود.

واکسن توصیه شده برای افراد به سن آنها بستگی دارد. این واکسن بصورت ترکیب با واکسن های کزاز و سیاه سرفه (سه گانه و دوگانه) متناسب با سن آنها تزریق می شود.

♦ بیماری کزاز

کزاز یک بیماری غیر معمول اما بسیار جدی است که از طریق قرار گرفتن در معرض اسپورهای باکتری، کلستریدیوم تتانی، که در خاک، بزاق، گرد و غبار و کود زندگی می کند، ایجاد می شود. اسپور باکتری ها ممکن است از طریق هر گونه شکاف در پوست از جمله سوختگی ها یا زخم ها و سوراخ شدگی ها وارد بدن شود و به شکل فعال در بیاید و سپس شروع به تولید سم تتانی کند. سموم حاصل از باکتری ها به سیستم عصبی که انقباض عضلات را کنترل می کنند می روند و باعث باعث انقباضات دردناک عضلانی و تشنج می گردند. نام دیگر کزاز "فک قفلی" است. اغلب باعث قفل شدن عضلات گردن و فک فرد می شود و باز کردن دهان یا قورت دادن را سخت می کند.

این بیماری یک مشکل مهم بهداشت عمومی در بسیاری از نقاط جهان است، به ویژه در کشورهای یا مناطق کم درآمد، که پوشش واکسیناسیون پایین است. افراد در هر سنی ممکن است به این بیماری مبتلا شوند. اسپورهای باکتری کزاز در همه جای محیط از جمله خاک، گرد و غبار و کود دامی وجود دارد. هاگ ها وقتی وارد بدن می شوند به باکتری تبدیل می شوند. بر خلاف سایر بیماری های قابل پیشگیری با واکسن، کزاز از فردی به فرد دیگر منتقل نمی شود.

باکتری کزاز بیشتر احتمال دارد از طرق موارد زیر که پوست شکاف برمی دارد وارد بدن شود:

♦ زخم های آلوده به خاک، مدفوع یا بزاق

♦ زخم های سوراخ شده (زخم های ناشی از یک جسم، مانند ناخن یا سوزن، شکستن پوست)

♦ سوختگی

♦ صدمات له شده (آسیب به قسمتی از بدن در اثر فشار جسم دیگر یا فشرده شدن بین دو جسم سنگین)

♦ همچنین این باکتری می‌تواند از طریق سرنگ‌های آلوده، گازگرفتگی توسط حیوانات و عمل‌های جراحی، عفونت‌های دندانی، شکستگی‌های مرکب (یک استخوان شکسته در معرض دید) وارد بدن شود که مواردی نادر هستند.

واکسیناسیون و مراقبت خوب از زخم برای کمک به جلوگیری از عفونت کزاز مهم است. به روز بودن واکسیناسیون کزاز بهترین راه پیشگیری از بیماری کزاز است. تزریق واکسن و ابتلای قبلی به این بیماری ایمنی مادام‌العمر ایجاد نمی‌کند. این بدان معناست که افرادی که قبلاً کزاز داشته‌اند یا واکسینه شده‌اند هنوز باید به طور مرتب واکسینه شوند تا سطح بالایی از ایمنی در برابر این بیماری در بدن خود داشته باشند. واکسن کزاز برای همه در هر سنی توصیه می‌شود.

واکسیناسیون برای کودکان	واکسیناسیون برای نوجوانان	واکسیناسیون برای بزرگسالان
واکسن سه‌گانه (DTP)	واکسن دوگانه (dT)	واکسن دوگانه (dT)
۴.۲ و ۶ ماهگی	۱۴ تا ۱۵ سالگی (ورود به دبیرستان)	شرایط خاصی مانند بارداری یا سربازی
۱۸ ماهگی		زخم‌های عمیق و آلوده مانند حیوان گزیدگی
۶ سالگی		هر ده سال (واکسن یادآور)

واکسن سه‌گانه (دیفتری، کزاز، سیاه‌سرفه)
واکسن دوگانه (دیفتری و کزاز)

چه زمانی واکسیناسیون سربازی انجام می‌شود

زمان واکسیناسیون باید حداقل ۱۵ روز قبل از تاریخ اعزام سرباز باشد؛ زیرا واکسن باید فرصت کافی برای اثرگذاری داشته باشد.

مراحل انجام واکسیناسیون سربازی به چه صورت است

مشمولان نظام وظیفه برای دریافت واکسن خود باید مراحل زیر را پشت سر بگذارند:
مشمول باید به یکی از دفاتر پلیس ۱۰+ مراجعه کند و درخواست خود را برای اعزام به خدمت، در سامانه ثبت کند
بعد از مرحله ثبت درخواست اعزام، مشمول باید برگه مربوط به واکسیناسیون را از کارکنان دفتر پلیس ۱۰+ دریافت کند
دفاتر پلیس ۱۰+ آدرس مراکز منتخب خود را برای تزریق واکسن سربازی در اختیار مشمولان قرار خواهند داد.
مشمول باید بهترین و نزدیک‌ترین مرکز را انتخاب کرده و برای تزریق واکسن به آنجا مراجعه کند.
برای تزریق واکسن، مشمول باید برگه مربوطه را که از پلیس ۱۰+ دریافت کرده است به کارکنان مرکز ارائه دهد.
در این مرحله واکسن در عضله دلتوئید (سرشانه) تزریق خواهد شد.

پس از اینکه واکسیناسیون تمام شد، باید فرم کاملاً پر شده و مسئول مرکز تزریق واکسن سربازی این فرم را مهر و امضا کند.

واکسیناسیون سربازی دوره کرونا

بنا بر طرح فعلی واکسیناسیون عمومی و دستورالعمل ستاد کل نیروهای مسلح، تمام مشمولانی که از یکم آذرماه ۱۴۰۰ به بعد برای انجام خدمت مقدس سربازی اعزام می‌شوند، باید کارت واکسیناسیون خود را در دست داشته باشند.

برای این منظور مشمولان می‌توانند با مراجعه به مراکز واکسیناسیون و سامانه سلامت، کارت واکسن بارکد دار خود را دریافت کنند.

همچنین مشمولانی که دو نوبت واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند، باید به سامانه سلامت مراجعه و گزینه دریافت کارت واکسن را انتخاب کرده و در نهایت کارت واکسن بارکد دار را پرینت بگیرند.

عوارض واکسن سربازی چیست؟

معمولاً واکسن‌ها، آزمایشات کنترل کیفی متعددی را طی می‌کنند و بعد از اینکه از کیفیت آن‌ها اطمینان حاصل شد، اجازه مصرف دارند؛ اما به هر حال به دلیل محتویات موجود در واکسن مانند آنتی ژن، یاور، حامل، نگهدارنده یا ترکیبی از آنها بر بدن و مواردی چون حساسیت، هیچ واکسنی بی‌عارضه نیست.

بنابراین مشمولان بعد از زدن این واکسن، ممکن است دچار بی‌حالی، تب خفیف، قرمزی، تورم و درد در محل تزریق شوند؛ اما این عوارض زودگذر بوده و خطر چندانی برای مشمول نخواهد داشت.